

zadevajo, da tem potrebam z novimi iznajdbami zadovoljujejo. Kar človeški duh in pridna človeška roka v enem kraju iznajdeta, to se s trgovanjem zanaša v druge kraje in tako trgovina širi omiko iz dežele v deželo; a mesta postajajo učilnice, iz katerih se širijo umétnosti in znanosti daleč po svetu.

Čebele.

Čebelar ima pred ulnjakom svoje pravo veselje, posebno kadar gredé čebele na ajdo. Največ in najboljšo pašo daje čebelam ajda. Ker se pri nas, posebno na Kranjskem, mnogo ajde seje, zato se čebele tu prav dobro obnašajo. Kranjske čebele tako dobro slovó, da si je za plemo naročajo daljni nemški, laški in ruski čebelarji, dà, celó v Egiptu, v Indiji in v Ameriki imajo užé kranjske čebele.

Med Šmarnim, ko je ajda v najlepšem cvetji, mika človeka gledati, kako te prepridne živalice, čebele, hité nabirat in nanašat medene róse, katere na sto in sto kilogramov visí in prijetno diši v bliščečih se iskrah po zvezdatih ajdovih cvetkah. Zjutraj, kakor hitro se razgreje zrak, oživahnele čebele kar curkoma hité na pašo. Ako je južno-soparen, medenemu rosenju posebno ugoden dan in blizu cvetoča ajda, tedaj se prav malo, po kakih 8 do 12 minút, mudé na cvetji, a potem urno vračevaje se težko otovorene z medeno kapljo cepajo v panje in zalivajo satovje. Če je ugodno vreme, jeden sam dober čebelen panj v jednom dnevu nanósi čez poldrugí kilogram medú. Ob ajdovem cvetji torej jeden dober panj dáje več nego li trije slabi. Dober panj potrebuje 6000 čebel, da ž njimi dela satovje in ogreva zalégo; če ima panj 24.000 čebel, léta jih 18.000 na pašo: iz tacega z 12.000 samo 6000, in iz ónega s 6000 ali 7000 léta jih jedva do 2000 medú nabirat.

V panji so trojne čebele: kraljica ali matica, delavke in troti. Matica je mati vseh čebel, ki so v panji, in je tudi veliko večja od družih. Izleže na leto nad 40.000 jajčec, iz katerih se v 20 dneh čebelice zgodujejo. V enem panji živí 10.000 do 25.000 delavek, 500 do 2000 trotov in samo jedna matica. Delavke opravljajo vsa opravila, ter imajo za to tudi pripravno orodje in orožje, da se branijo, kadar je treba.

Troti so večje čebele moškega spola. Trote, ki ne delajo in so v panji nepotrebni, čebele moré in odpravljajo. Kakor človek tako imajo tudi pridne čebele svoje sovražnike in sovražnice, divje čebele, ki nič ne nabirajo nego le drugim čebelam kradejo in ropajo. Tudi sršeni in ôse je lové, in še celó nekateri ptiči, posebno lastovke, je grabijo.

Čebele človeku dajejo mnogo mnogo dobička. Prinašajo mu med in vosek, in koristijo tudi s tem, da otrsajo cvetni prah in množé rodovitost žita i. t. d.

Pesnik Vodnik je o čebelah pel:

„Obirajo ajdo
Nedolžne tatíce,
Č'belarjem pa nos'jo
Debele mošnjíce.“